

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Puhtaan siirtymän investointien taloudellisia reunaehtoja

PhD (econ.) Saara Tamminen, VNK
Motivan Puhtaan siirtymän ja energian –koulutus,
30.9.2025

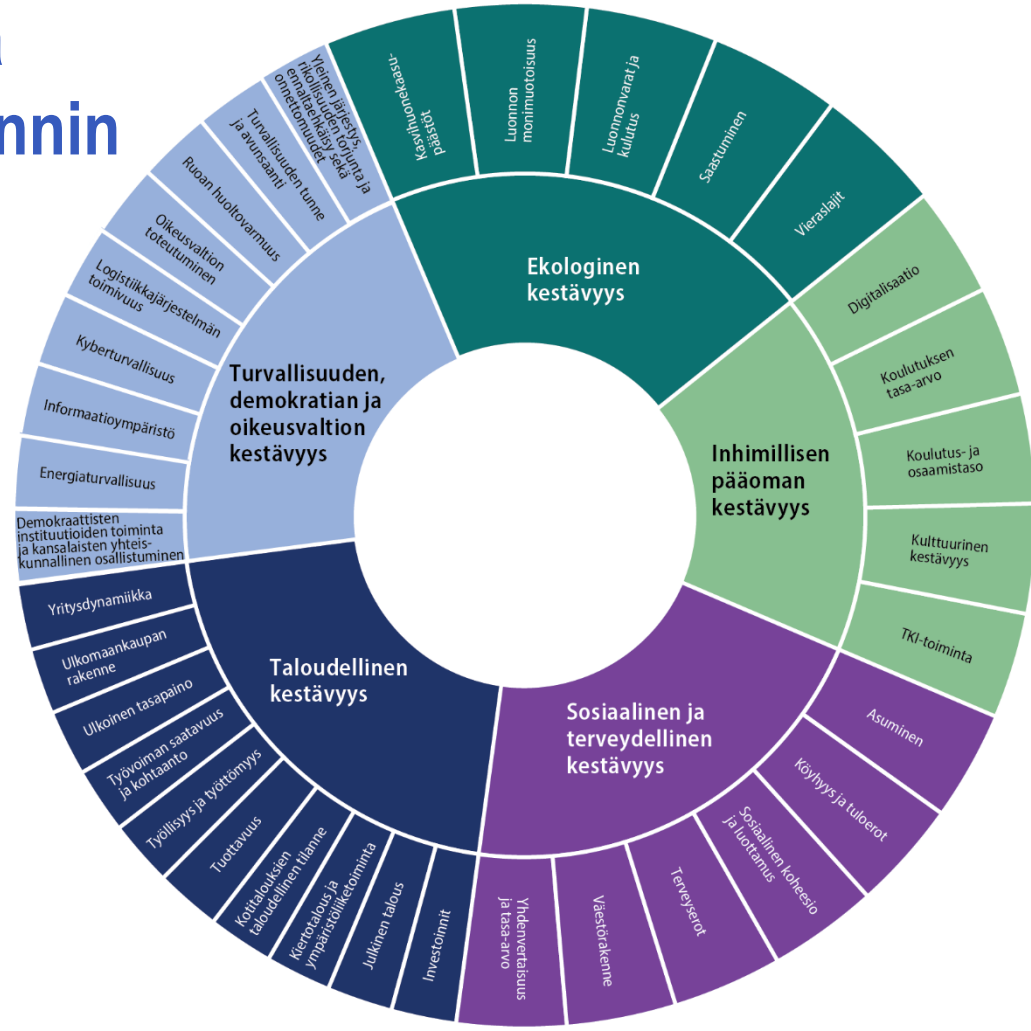
Tilanne- ja ennakointitietoa Suomelle: Kestävyysarvioinnin toimintamalli lyhyesti

Yhteiskunnan kestävydestä raportoidaan ensi kertaa viiden kestävyden jaottelulla

- 1) Arvioi suomalaisen yhteiskunnan kestävyysarvion 35 osa-alueen nykytilaa ja viime vuosikymmenen kehitystrendejä
- 2) Luo näkymää mahdollisiin kehityskuluihin seuraavan 5–10 vuoden aikana
- 3) Tekee ehdotuksia ratkaisujen suunniksi, jotka vahvistavat yhteiskunnan kestävyttä kokonaisuutena

Arviointi pohjaa saatavilla olleisiin tilastoihin, tutkimuksiin sekä laaja-alaiseen yhteistyöhön tutkimuslaitosten ja ministeriöiden ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Arviointi hyödyntää systeemianalyysin menetelmiä.

Ensimmäinen raportti julkistettu 25.9.2025:
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166475>

Suomi on viiden murroskohdan edessä

- Raportissa tunnistetaan lukuisia kestävyysulottuvuuksien sisäisiä ja läpileikkaavia mahdollisuuksia ja riskejä Suomelle. Monet niistä liittyvät viiteen murroskohtaan:
 - Geopoliittinen epävakaus
 - Nopea teknologiakehitys
 - Ekologinen murros
 - Väestörakenteen muutos
 - Koulutus- ja osaamistasojen muutokset
- Tilanne on monella tapaa vaativa. **Keskeistä on, miten murroskohdissa avautuvia mahdollisuuksia kyetään yhteiskunnassa täysimääräisesti hyödyntämään ja niihin liittyviä riskejä optimaalisesti hallitsemaan.**
- *Globaaleja muutoksia, toimintaympäristöä ja mahdollisia skenaarioita 2050 asti kuvataan paremmin **valtioneuvoston tulevaisuusselonteossa***

Yhteiskunnan kehitystrendejä Suomessa viime vuosikymmenellä

Kestävyyssarvioinnin osana arvioitiin **35 osa-alueen** kehitystä Suomessa verrattuna niihin liittyviin mahdollisiin tavoitteisiin tai vertailumaihin. Ulkoista turvallisuutta ei arvioitu.

Paranevaa / hyvää

6

- TKI
- Energian huoltovarmuus
- Digitalisaatio
- Oikeusvaltion toteutuminen
- Ulkomaankaupan rakenne
- Yritysdynamiikka

Vaihtelevaa / ei muutosta

14

- KHK-päästöt, saastuminen
- Logistiikkajärjestelmän toimivuus
- Yhdenvertaisuus, tulo- ja terveyserot
- Sisäinen turvallisuus ja demokratia
- Ruoan huoltovarmuus
- ...

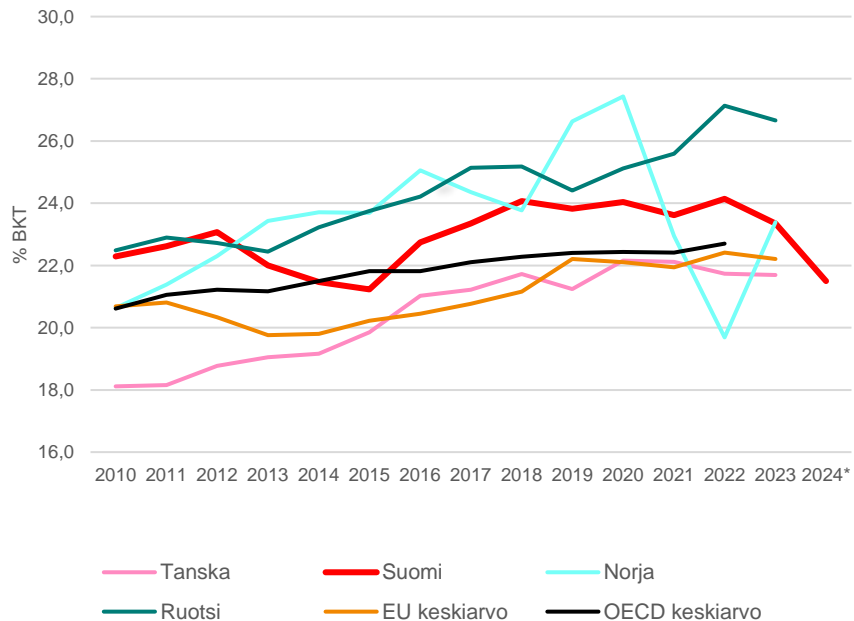
Epätoivottua

15

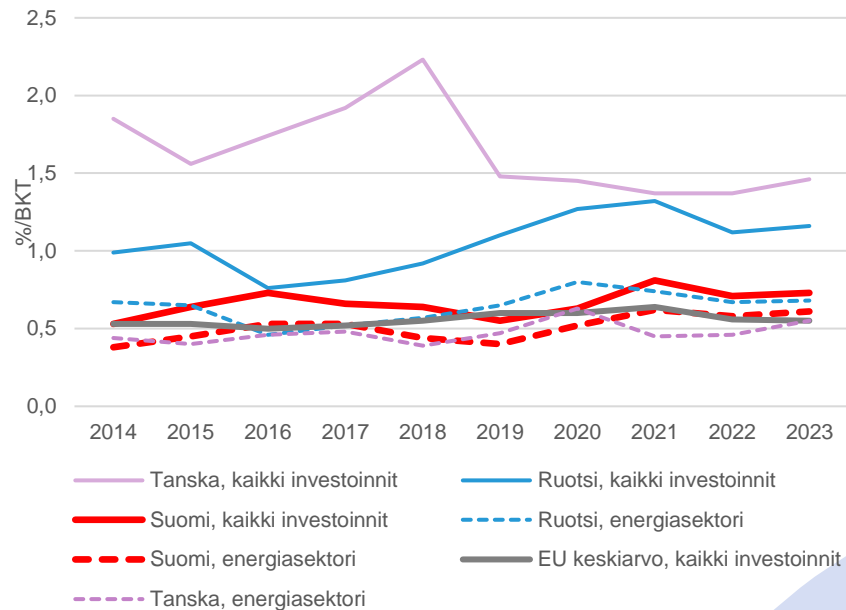
- Luonnonvarat ja kulutus, luonnon monimuotoisuus, vieraslajit
- Julkinen talous, tuottavuus, investoinnit, kiertotalous
- Koulutus- ja osaamistasot ja niiden erot
- Väestörakenne
- Kyberturvallisuus ja informaatioympäristö
- ...

Investointien tilannekuva

Investoinnit, % suhteessa BKT:een

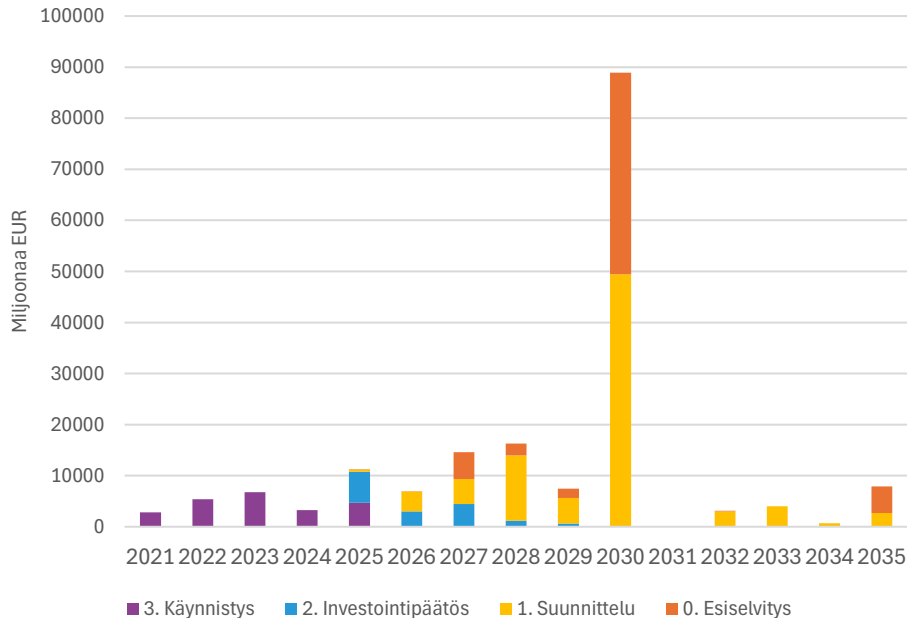
Yksityiset, aineelliset investoinnit vähäpäästöisiin teknologioihin

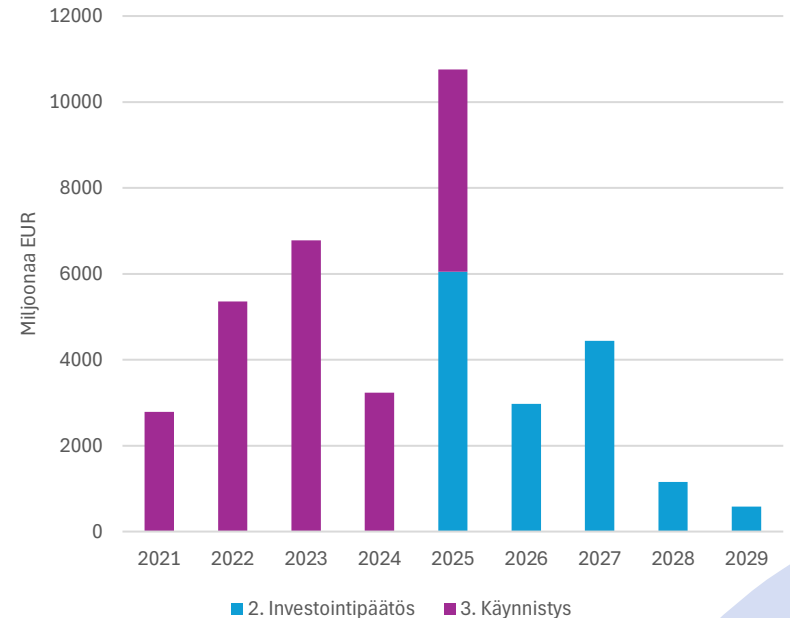
Lähde: OECD (kaikki investoinnit) ja Eurostat (climate change mitigation investments)

Investointeja suunnitteilla yhteensä 302 miljardilla, pieni osa päätettynä

Vihreän siirtymän investoinnit valmistumisvuoden mukaan

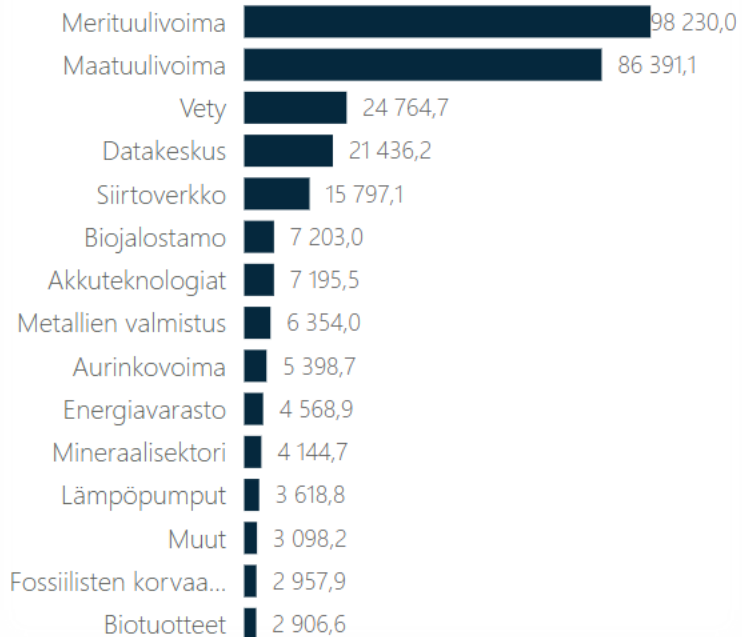

Käynnistyneet ja päätetyt investoinnit

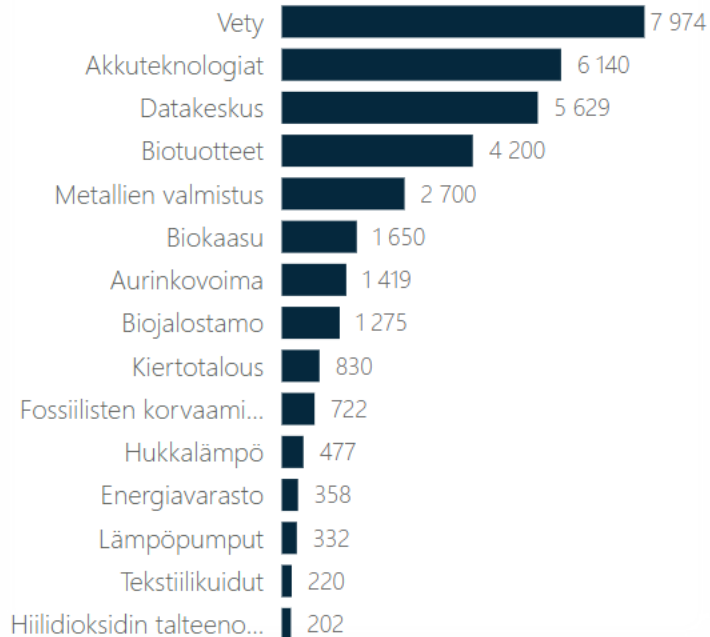

Tuulivoima suunnitelmien kärjessä

Investointien arvo (milj. euroa)

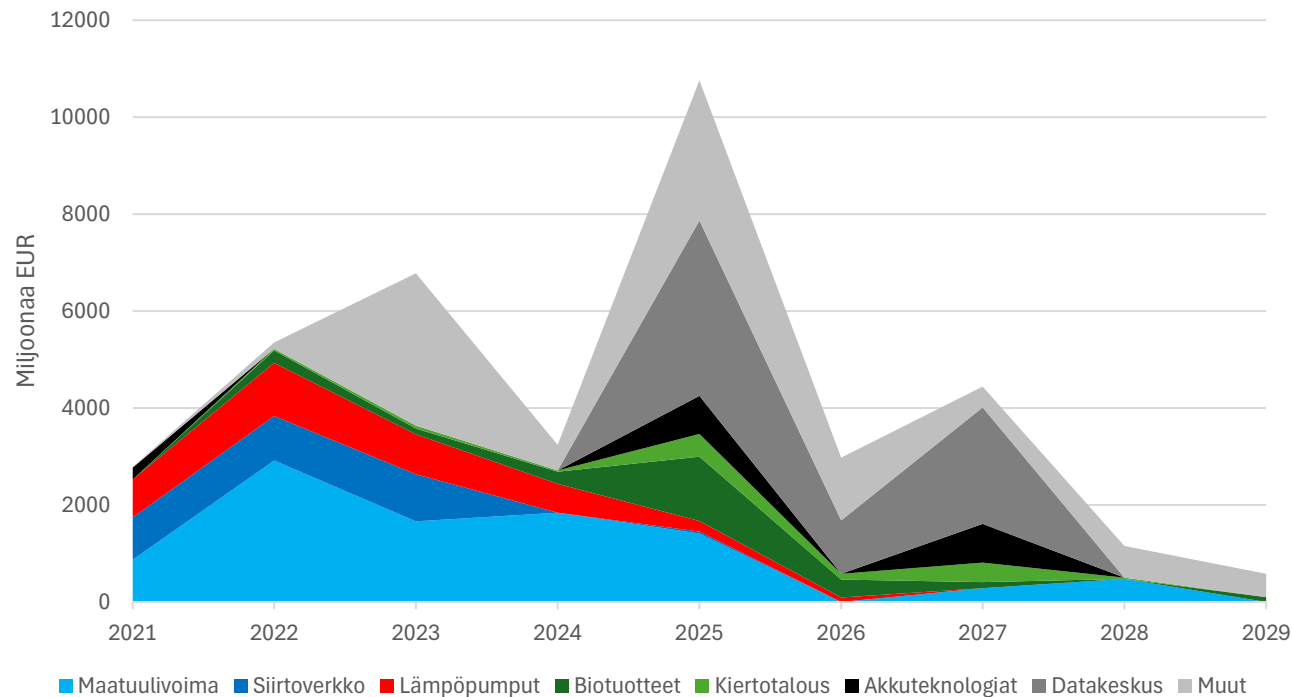

Työpaikat

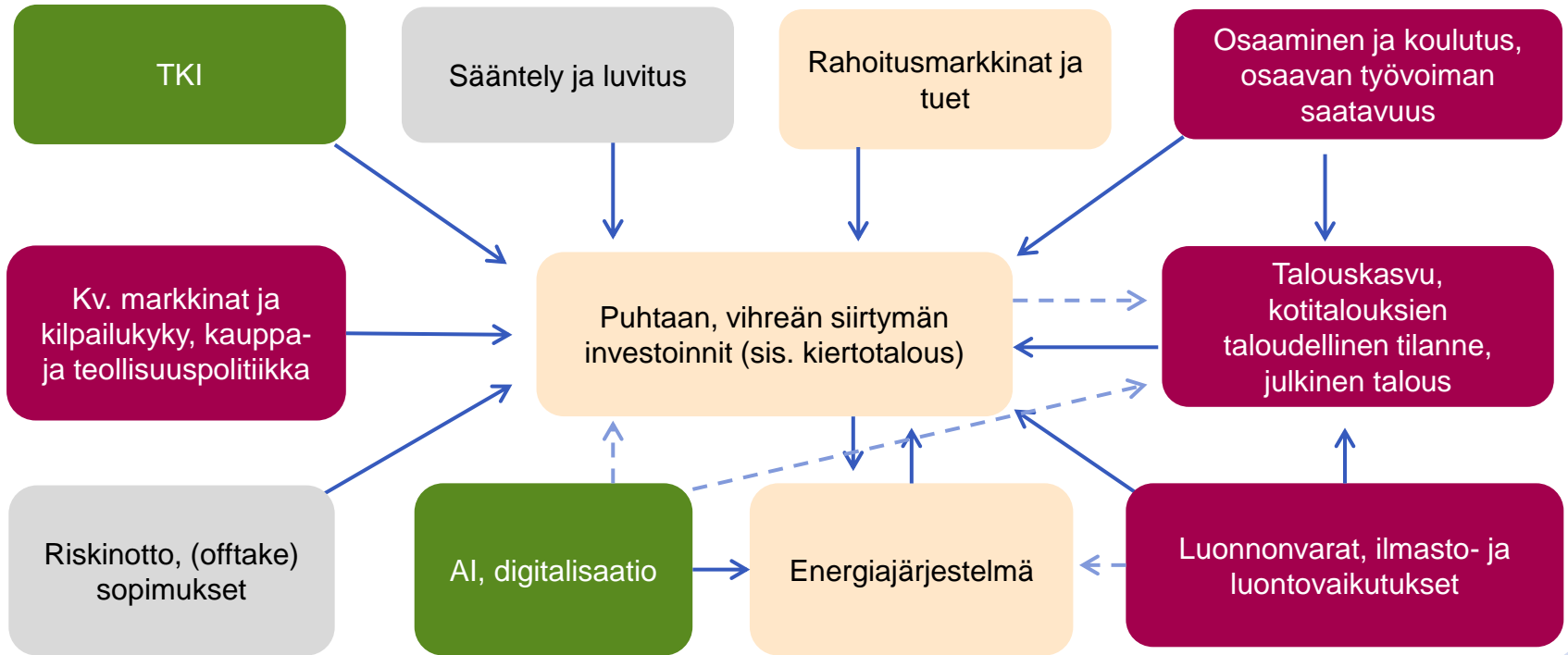
Päätettyjen investointien tyypit hajaantuneempia

Käynnistetyt ja päätetyt investoinnit tyypeittäin

Lähde: EK,
vihreiden
investointien
dataikkuna

Mitkä tekijät voivat vaikuttaa teollisiin investointeihin?

Selitteet

Epätoivottavaa kehitystä

Vaihtelevaa kehitystä

Paranevaa / hyvää kehitystä

→ Varma yhteys

- -> Epävarma yhteys

Lähteet: Tulevaisuusselonteko ja Kestävyysarviointi

(Murron) Kasvuriihi 2025: mahdollisuuksia ja haasteita puhtaan, vihreän siirtymän teollisiin investointeihin

Tunnistetut mahdollisuudet ja haasteet liittyivät:

- 1) puhtaan, vihreän siirtymän uusiin tuotteisiin, kuten vetytuotteisiin, polttoaineisiin, vihreään teräkseen, biogeeniseen hiileen,
- 2) energiamarkkinoiden kehittämiseen,
- 3) kiertotalouteen ja luonnonvaroihin,
- 4) teollisten investointien rahoitukseen ja tukiin, sekä
- 5) luvitukseen ja teollisuuspuistoihin.

Suurin haaste puhtaan siirtymän investoinneille on epävarmuus lopputuotteiden kysynnästä.

Mitä Suomi voi tehdä?

Kestävyysarviointi 2025 sisältää 42 ratkaisujen suuntaa. **Ratkaisut suunnattu koko yhteiskunnalle** – ei vain julkiselle sektorille. Esimerkkejä suunnista:

- Sitoutuminen kansainväliseen yhteistyöhön ja kansallisen ohjauksen ja toimeenpanon ylivaalikautinen vahvistaminen
- Poliittikajohdonmukaisuuden ja rahoituksen parantaminen ilmasto- ja luontotoimille; Puhtaan, vihreän siirtymän investointien edistäminen
- Kauppapolitiikan ja geopolitiikan laajempi huomioiminen strategisessa suunnittelussa
- Julkisen talouden kestävyyden vahvistaminen
- Kasvuyritysten ja niiden kansainvälisen kilpailukyvyn tukeminen
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja jatkuvan oppimisen vahvistaminen
- TKI-toiminnan vahvistaminen ja riskinotto-kyvyn vahvistaminen
- Siirtymän vauhdittaminen vähähiiliseen kiertotalouteen
- Energiainfrastruktuurin toimivuuden varmistaminen. Uusiutuvan energian hankkeiden ja kulutusjoustojen edistäminen.
- Logistisen saavutettavuuden ja kuljetusketjujen jatkuvuuden varmistaminen myös poikkeusoloissa.